

Støy i byggeperioden - informasjon til utbyggere

Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet kan være til stor sjenanse for beboere i nærheten. Det kan ødelegge for hvile, trivsel og søvn, og føre til stor frustrasjon hos naboer. Avdeling Miljørettet helsevern i Kristiansand kommune har derfor sammenfattet dette informasjonsskrivet til utbyggere.

I Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen ([T-1442/2021](#)), er det gitt retningslinjer for bygge- og anleggsstøy (kap. 6). Du finner retningslinjen på internett, og utdrag finner du i dette skrevet. Retningslinjen legges til grunn ved henvendelser og klagesaker om støy fra bygg- og anleggsvirksomhet, og kommuneoverlegen og Miljørettet helsevern forventer at utbyggere følger denne retningslinjen. Dette innebærer at virksomheten må ha oversikt over støynivået arbeidet medfører for omgivelsene.

Å planlegge arbeidene på en måte som gir minst mulig støyulemper for beboerne i nabolaget er en viktig forutsetning for å kunne redusere støyplage. Erfaring viser at forutsigbarhet, god informasjon og åpen dialog med naboer er avgjørende for å forebygge og redusere støyplage for omgivelsene til bygge- og anleggsområder.

Varsling av naboer

Både større og mindre bygg- og anleggsarbeid bør varsles til naboer som blir utsatt for støy. Det er særlig viktig å varsle spesielt støyende aktiviteter (som spunting, pæling, boring og pigging) og nattarbeid. Varsling bør alltid skje som oppslag ved byggeplassen, og med direkte informasjon per brev, e-post eller SMS til de mest berørte naboene. Varslingen bør minst inneholde informasjon om type aktivitet, planlagt arbeidsperiode for støyende aktivitet, daglig arbeidstid og kontaktinformasjon til ansvarlig person. Ifølge retningslinjen bør det arrangeres informasjonsmøter og informeres gjennom relevante medier når et større antall husstander er berørt, eller ved store prosjekter, for eksempel med varighet over et halvt år, nattdrift eller med spesielt støyende aktiviteter.

Melding om støyende arbeid til Miljørettet helsevern

Arbeid som kan komme til å overskride støygrensene i T-1442 må meldes til Miljørettet helsevern i god tid før oppstart. Er du i tvil – meld likevel!

Meldingen til Miljørettet helsevern må minimum inneholde:

- Sted og tidsrom (dato og klokkeslett), samt varighet for arbeidet.
- Varighet for den totale bygge- og anleggsperioden, med tidfesting av spesielt støyende arbeid.
- Kart eller kartskisse som lokaliserer arbeidsområdet og de mest berørte naboer.
- Formål og karakter av arbeidene.
- Begrunnelse for behovet for å fravike grenseverdiene i T-1442.
- Hva slags maskiner som skal benyttes og antatt angivelse av støynivå til omgivelsene.
- Evt. støydempende tiltak som iverksettes av tiltakshaver.
- Aktuelle avbøtende tiltak for å redusere støynivåene og forebygge støyplage for omgivelsene.
- Innhold i (kopi av) skriftlig informasjon til berørte naboer.
- Navn og telefonnummer til ansvarshavende for arbeidet.

Meldinger om avvik fra retningslinjene vurderes i samråd med kommuneoverlegen. Miljørettet helsevern vil kun ta kontakt med ansvarshavende dersom vi finner grunnlag for det.

Henvendelser om støyforhold kan rettes til:

Kristiansand kommune v/ avdeling Miljørettet helsevern

Tlf.nr.: 38 07 50 00 (sentraltbord), e-post: post.mhv@kristiansand.kommune.no

Stasjonære og midlertidige/mobile knuseverk samt siktestasjoner som produserer pukk, grus, sand og singel, har i tillegg også meldeplikt til Statsforvalteren, jmf. forurensningsforskriftens § 30-11. [Meldeskjema](#) finner du på Statsforvalterens nettsider.

Støygrenser

De anbefalte støygrensene gjelder utenfor rom til støyfølsom bruk (soverom, stue, undervisningsrom, oppholdsrom i barnehage, pasientrom mv). Det er gitt gjennomsnittlig lydnivå for dag, kveld og natt. For skoler og barnehager gjelder gjennomsnittlig lydnivå målt i brukstiden.

Anbefalte støygrenser utendørs for bygge- og anleggsvirksomhet med varighet over 6 måneder.

Alle grenseverdier gjelder innfallende lydtryknivå og gjelder utenfor rom med støyfølsomt bruksformål (hentet fra T-1442/2021, kap. 6, tabell 4):

Bygningstype	Støykrav på dagtid ($L_{pAeq12h}$ 07-19)	Støykrav på kveld (L_{pAeq4h} 19-23) eller søn-/helligdag ($L_{pAeq16h}$ 07-23)	Støykrav på natt L_{pAeq8h} (23-07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner	60	55	45
Skole, barnehage	55 (i brukstid)		

Dersom bygge- og anleggsvirksomheten har varighet kortere enn 6 måneder, kan det aksepteres opp mot 5 dB høyere støynivå på dagtid og kveld enn angitt i tabellen over.

Støyende arbeid og aktiviteter bør ikke forekomme om natten. Dersom det i spesielle tilfeller likevel er nødvendig med støyende arbeid på natt, og støygrensen i tabellen overskrides, bør berørte parter varsles om dette i god tid før arbeidet starter og det bør ifølge retningslinjen som hovedregel tilbys alternativ overnatting. Maksimalt støynivå, L_{AFmax} , i nattperioden bør ikke overskride grensene for ekvivalentnivå med mer enn 15 dB.

Ved arbeid i samme bygningskropp, kan det være aktuelt å stille krav til innendørs lydnivå. Retningslinjen angir anbefalte innendørs støygrenser for bygge- og anleggsvirksomhet.

Ved mindre arbeider kan ifølge retningslinjen grenseverdiene i dette kapittelet fravikes. Som mindre arbeider regnes anleggsaktivitet som kun foregår på dagtid (07-19) på hverdager, der støyende aktivitet har en varighet på maksimalt to uker, og dersom boring/spunting eller tilsvarende aktivitet drives høyst to dager. Det anbefales likevel at naboer varsles i henhold til anbefalingene i kapittel 6.3 i retningslinjen.

Påfølgende bygg- og anleggsprosjekter som berører samme nabolag samtidig eller like etter hverandre (under én måneds oppholdstid), behandles som en sammenhengende anleggsperiode.

Dersom det av ulike grunner ikke er mulig å overholde grenseverdiene angitt i retningslinjen, vil det være nødvendig med andre tiltak. Det vil som regel være aktuelt å vurdere et eller flere av følgende mulige tiltak: alternativt oppholdssted, støysvake maskiner og utstyr, driftstidsbegrensninger og etablering av (midlertidige) støyskjermer. Skjermingstiltak som skal etableres for permanent driftssituasjon, kan med fordel etableres så tidlig som mulig, slik at de også skjermer i bygge- og anleggsfasen

Ved svært støyende arbeid, kan Miljørettet helsevern finne det nødvendig å begrense arbeidstiden av hensyn til berørte naboer. Miljørettet helsevern kan benytte virkemidler som retting eller stansing etter folkehelseloven. Grenseverdiene for kvelds- og nattarbeid håndheves strengt. Dette innebærer bl.a. at banking, boring, pigging, spunting, pæling og annet arbeid som avgir tilsvarende støy normalt ikke vil være tillatt mellom kl. 19.00 – 07.00. Ved slik impulslyd og ved rentonelyd skjerpes grensene med 5 dB. Merk at annet lovverk også vil kunne regulere aktiviteten, som politivedtektene eller lov om helligdagsfred.

For utfyllende informasjon, se også veileder om behandling av støy i arealplanlegging (M-2061).

Hjemmel og lovgrunnlag

Forskrift om miljørettet helsevern, som er hjemlet i folkehelseloven, krever at virksomheter og eiendommer planlegges, bygges, tilrettelegges, drives og avvikles på en helsemessig tilfredsstillende måte, slik at de ikke medfører fare for helseskade eller helsemessig ulempe. Det skal ved etablering og bruk av støykilder tilstrebtes lavest mulig støynivå. Støy og vibrasjoner skal ikke medføre helsemessig ulempe eller overskride helsemessig forsvarlig nivå. Ved klage på støy fra bygg- og anleggsvirksomhet, legges støygrensene som er omtalt i dette skrevet til grunn for å vurdere de helsemessige ulempene.

Plan- og bygningsloven § 28-2 om sikringstiltak ved byggearbeid:

«Bygge- eller rivingsarbeid, graving, sprenging eller fylling kan ikke igangsettes uten at de ansvarlige på forhånd har truffet nødvendige tiltak for å sikre mot at skade kan oppstå på person eller eiendom, og for å opprettholde den offentlige trafikk. Maskiner, stillaser og alt utstyr for byggearbeid skal være forsvarlig innrettet og vedlikeholdt, og driften skal være ordnet slik at fare for liv og helse ikke oppstår. Kommunen kan gi de pålegg den finner påkrevd for at disse bestemmelser blir holdt, herunder om grunnundersøkelser.»

Sist revidert juli 2021